

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan 13. kokous 4.9.2017

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan 13. kokouksessa keskusteltiin vieraslajiseurantajärjestelmästä ja vieraslajiportaalin kehittämisestä sekä käytiin jatkokeskustelu lajikorttien sisällyttämisestä vieraslajiportaaliin. Lisäksi kuultiin kokemuksia nk. Meppe-toimintamallista eli Metsähallituksen vieraspetopyynnistä luonnonsuojelualueilla. Kokouksessa käytiin läpi ajankohtaisia vieraslajiasioita ja seurantajaoston tilannekatsaus. Osallistujia kokouksessa oli 19.

Ajankohtaisissa vieraslajiasioissa kerrottiin Arktisen neuvoston alaisen CAFF-työryhmän (Conservation of Arctic Flora and Fauna) Arktisten alueiden vieraslajistrategiasta ja toimintaohjelmasta (ARIAS) <https://www.caff.is/strategies-series/415-arctic-invasive-alien-species-strategy-and-action-plan>, joka on hyväksytty ministerikokouksessa Fairbanksissa toukokuussa 2017. Strategian toimeenpano käynnistyy tämän vuoden puolella, mutta painottuu vuoteen 2018. Lisäksi kuultiin EU:n ja kansallisen vieraslajiluettelon täydentämisen etenemisestä, Saimaan omenakotilolöydöstä, Varsinais-Suomen aurinkoahvenhavainnoista sekä muistutettiin painolastivesiyhteisöliittämisen voimaantulosta 8.9.2017.

Kari Lahti Luomuksesta esitteli **vieraslajiseurantajärjestelmää ja nykyisen vieraslajiportaalin kehittämistä**. Nk. VISAKE-hanke, jossa seurantajärjestelmää kehitettiin, päättyi keväällä 2017. Seurantajärjestelmän jatkotyöstöä on tehty Lajitietokeskus-hankkeessa, joka sai jatkoaikaa kesään 2018 saakka. Nykyisin on käytössä useampi lomake, jonka kautta ilmoitetaan vieraslajihavainnoista. Näiden osalta rajapinnat pitäisi saada kuntoon ja ajankohtaiset tiedot siirrettyä Lajitietokeskuksen tietokantaan. Varminta olisi jatkossa koota vieraslajit.fi -sivustolta tulevat havaintoilmoitukset yhtenäisen lomakkeen kautta. Lomakkeita voidaan ja pitää kehittää käyttäjäystävälliseksi ja eri lajeille käyttökelpoisemmiksi. Seurantajärjestelmän kautta saadut tiedot (sekä levinneisyys- että torjuntatiedot) tarvitaan EU-raportointia varten kesäkuussa 2019.

Samassa yhteydessä käytiin **jatkokeskustelu lajikorttien sisällyttämisestä vieraslajiportaaliin**. Pidettiin tärkeänä, että vieraslajiportaalista löytyy kattavasti tietoa kaikista vieraslajeista, vaikka niillä ei olisikaan lainsäädännöllistä statusta eli eivät sisälly EU:n tai kansalliseen vieraslajiluetteluun. **Vieraslajiportaaliin päätettiin lisätä mm. kaikki neuvottelukunnassa nk. uusina vieraslajeina esitellyt lajit. Päätettiin, että esitellyistä uudesta lajista laaditaan lajikortti, joka lähetetään kommentoitavaksi ja hyväksyttäväksi neuvottelukunnalle ennen portaaliin laittamista.**

Pekka Heikkilä Metsähallituksesta esitteli nk. **Meppe -toimintamallia eli Metsähallituksen vieraspetopyyntiä luonnonsuojelualueilla**. Työn tavoitteena ovat vieraspedoista vapaa saaristo sekä arvokkaimmilla sisämaan ja rannikon kosteikoilla vakiintunut, tehokas pyynti. Pyynti kohdistuu vieraslajeista minkkiin ja supikoiraan. Pääasiassa toimitaan alueilla, joilla muu metsästys on kielletty. Tarkoituksena on myös kehittää pyyntimenetelmiä ja -välineitä ja toiminnan keskiössä on viestintä ja verkostoituminen. 1. vaiheessa päämääränä on pyytäjaverkoston vakiinnuttaminen suojelualueille ja 2. vaiheessa pyritään toiminnan laajentamiseen myös yhteistyöverkostoihin.

Tutkimuksen, tiedon ja osaamisen jakaminen on tärkeää ja vaatii Suomen riistakeskuksen, Metsähallituksen, ELY-keskusten, Luken, SYKEN ja harrastajajärjestöjen kiinteää yhteistyötä.

Maiju Lehtiniemi keskittyi **seurantajaoston tilannekatsauksessa** EU-luettelon 1. täydennyslistan lajien levinneisyyteen Suomessa. Lisäksi esityksessä tuotiin esille, että kansalliset lajivastaavat pitäisi pikaisesti nimetä ja laatia tiekartta, minkä mukaisesti EU:lle raportoitavien lajien tiedot saadaan kerättyä ja tarkistettua sekä mahdollisesti vielä täydennettyä määräajan kuluessa.